

De Lrent achter Heer Bommel

ACHTERGROND
BEN VAN VOORN

- Ben van Voorn was veel meer dan illustrator
- Dochter Saskia blij met boek over veelzijdig kunstenaar

Door Anne Carlijn Kok

Yde Eerst kon ze er niet eens aan denken, dat op een dag alles anders zou zijn. Dat het atelier van haar vader, in de tuin van haar ouderlijk huis in Yde er niet meer is. Dat de geur van zijn werf, die al bijna vervlogen is, straks plaats maakt voor de maffe geur die typisch is voor een plek waar niet meer geverkt wordt.

Saskia van Voorn (54) went steeds meer aan dat idee. Ze is de oudste dochter van kunstenaar Ben van Voorn (1927-2004) en emigreerde bijna 25 jaar geleden naar Nieuw-Zeeland. Geregeld gaat ze naar huis, naar haar moeder in Yde. De afgelopen drie jaar gingen die bezoeken gepaard met meedenken over het boek *Ben van Voorn - Notities van een veelzijdig kunstenaar*. Morgen verschijnt het, toevallig in 2012, het Jaar van Toonder, de striptekenaar voor wie haar vader ook heeft geïllustreerd.

Ben van Voorn was een getalenteerd kunstenaar. Dat blijkt uit zijn veelzijdige werk dat nog steeds in zijn stille, koude atelier staat. Hij schilderde dromerige aquarellen en verstilde landschappen in olieverf, maar evengoed surrealistische andere werelden. Hij was vrij bekend in het Noorden, maar bleef erg bescheiden. Hij trad liever niet op de voorgrond, zegt zijn dochter. In de tuin, in zijn zelfgebouwde atelier had Van Voorn een eigen wereldje gecreëerd. Daar zat hij altijd, onafhankelijk in de weer met zijn eigen ideeën en wensen. Kon dat niet, dan was hij ongelukkig.

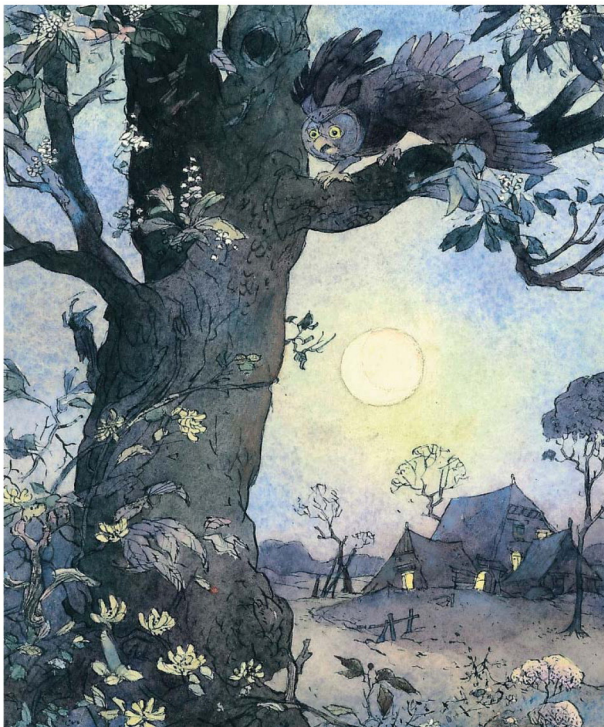
Op een uitzondering na. Twintig jaar werkte hij voor stripauteur Marten Toonder en verwierf internationale bekendheid met de achtergrond die hij tekende voor de Olivier B. Bonnesstripes en -films. Zijn dochter glimlacht bij de herinnering aan het Donkere Bomen Bos, de Zwarte Bergen. 'Je herinnert je Zwelgje niet zonder er ook de Zwarte Bergen bij te denken.'

Door zijn werk voor Toonder werd hij gevraagd door de Gaumont Studio's in Parijs. Daar tekende hij de achtergrond voor twee Asterixfilms. Toen hij ook een aanbod kreeg uit Tokio, had hij er genoeg van. Van Voorn vond zijn vrijheid belangrijker. Het werk voor Toonder was in zijn ogen vooral het invullen van ideeën van een ander.

Liever wijdde hij zich aan z'n eigen werk. Het creëren van een illusie, de magie ervan, bleef hem eindeloos boeien, net als het experimenteren met materialen en technieken. Zijn aquarellen zijn stuk voor stuk verhalend, drukken allemaal een fantasie uit. Om het te laten zien, pakt Saskia van Voorn het boek over haar vader. Op de voorront een aquarel van een bloem. 'Om de bloem zwoeven figuraties, nuances of kleine mensjes, nagevoerd door de wind. De een zweeft recht het hart van de bloem in. De ander heeft pech, die vliegt een spinneweb in.'

Het enthousiasme en de liefde voor het vak heeft zij - zelf ook beeldend kunstenaar - van haar vader. Hij wilde dat op ons overbrengen. We hebben veel samen opgetrokken. We schilderden hier in z'n atelier of gingen op pad, naar buiten, om te schetsen wat we tegenkwamen. Ik heb me altijd betrokken gevoeld bij mijn vader.

Van Voorn overleed in 2004. Wat overblijft, is zijn atelier, zijn talloze werken. Natuurlijk is het

▲ Dagboekpagina, 1992

mooi om nog zo veel van je vader te hebben', zegt ze. 'Maar ook een zorg. Ik ben er wel mee bezig geweest. Je wilt alles behouden. Wat gaat er later met zijn werk gebeuren?'

'Ze kan dat nu een beetje loslaten. Ook dankzij het boek over haar vader, waardoor ze ontelbare keren door zijn werk ging, door z'n dagboeken ook. 'Alles kwam weer boven, hoe het vroeger bij ons was. Anders, weet ik nu. Maar toen stond je daar niet bij stil. Nu is het boek af. Het is een punt. En een blijvende herinnering.'

Ben van Voorn

- *Notities van een kunstenaar* met bijdragen van Aukje Steenhuis en vele anderen. Het boek is onder meer verkrijgbaar via uitgever Philippe Boucher, www.glasbeekmidaren.nl. Van 28 oktober tot en met 9 december zijn er in Pictura in Groningen 150 werken van Van Voorn te zien. Ook is er van 1 november tot 21 december een kleinere tentoonstelling in het gemeentehuis van Tynaarlo.

► Ben van Voorn, begin jaren zeventig.

”
Van Voorn vond zijn vrijheid belangrijker